



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 333/06-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. januára 2007 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Štefana Ogurčáka prerokoval prijatú sťažnosť M. G., Š., zastúpeného advokátkou JUDr. M. P., Ž., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/91 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/91 porušil základné právo M. G. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/91 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

3. M. G. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 200 000 Sk (slovom dvestotísíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Žilina povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť M. G. trovy právneho zastúpenia v sume 10 634 Sk (slovom desaťtisícšesťstotridsaťštyri slovenských korún) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. M. P., Ž., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 3. novembra 2006 č. k. I. ÚS 333/06-12 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť M. G., Š. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. M. P., Ž., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/91.

2. Z prijatej sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ podal 6. marca 1991 okresnému súdu návrh na začatie konania vo veci „*zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva*“. Toto súdne konanie, ktoré sa vedie pod sp. zn. 18 C 621/91, nebolo doteraz právoplatne skončené. Okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom z 30. septembra 1992, ktorý bol rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len

„krajský súd“) z 8. júna 1993 zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. Podľa tvrdenia sťažovateľa „... bol v danej veci uskutočnený posledný úkon zo strany súdu 27. 02. 1998. Odvtedy, v podstate v období 8 rokov, nebolo vo veci samej vytyčené žiadne pojednávanie“. Sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Uvedený postup okresného súdu považuje sťažovateľ za porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

3. Sťažovateľ žiadal vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/91, nariadil okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov, priznal mu finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk a náhradu trov konania.

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sťažovateľ sťažnosť doplnil podaním z 23. novembra 2006 a k veci sa listom z 19. decembra 2006 písomne vyjadril podpredseda okresného súdu (1 Spr 530/06). K uvedenému vyjadreniu zaujala 5. januára 2007 stanovisko právna zástupkyňa sťažovateľa.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práv podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

V súvislosti s posudzovaným konaním ústavný súd pripomína, že vzhľadom na to, že zákon o ústavnom súde nadobudol účinnosť 15. februára 1993 a že neobsahuje ustanovenie o spätnej pôsobnosti, relevantné obdobie, v ktorom možno skúmať, či došlo

alebo nedošlo k tzv. zbytočným priet'ahom v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sa začalo 15. februára 1993 (napr. I. ÚS 108/02).

Z obsahu s'ťažnosti a k nej pripojených dokladov, z písomných vyjadrení účastníkov konania a spisu okresného súdu sp. zn. 18 C 621/91 ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav predmetného konania:

S'ťažovateľ podal okresnému súdu 28. januára 1991 proti 28 odporcom návrh „o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva“.

Okresný súd 19. júla 1991 zaslal opis návrhu okresným súdom: Trnava, Bánovce nad Bebravou, Karviná, Topoľčany, Trenčín, Martin, Kežmarok, Spišská Nová Ves a Dunajská Streda so žiadosťou o výsluch odporcov.

Okresný súd Topoľčany 30. augusta 1991 podal okresnému súdu negatívnu informáciu (odporca J. G. dlhodobo pracuje v ZSSR).

Okresný súd Martin a Okresný súd Trnava 6. augusta 1991 doručili okresnému súdu požadované informácie.

Okresný súd Karviná 13. augusta 1991 doručil okresnému súdu požadované informácie.

Okresný súd Spišská Nová Ves 11. októbra 1991 doručil okresnému súdu požadované informácie.

Okresný súd Trenčín 25. októbra 1991 doručil okresnému súdu požadované informácie.

Právna zástupkyňa s'ťažovateľa 31. októbra 1991 žiadala nariadenie termínu pojednávania.

Okresný súd 22. januára 1992 stanovil termín pojednávania na 19. február 1992.

Na pojednávaní konanom 19. februára 1992 boli vypočutí prítomní účastníci č. 11, 15, 17, 21 a s'ťažovateľ. Okresný súd súhlasil so späťvzatím návrhu proti odporcom č. 14, 16, 17, 18, 19, 20 a 22, voči ktorým konanie zastavil. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Okresný súd 24. februára 1992 požiadal Obecný úrad Š. o podanie informácie (informácia bola doručená okresnému súdu 20. marca 1992).

Okresný súd 9. apríla 1992 stanovil termín pojednávania na 29. apríl 1992. Na tomto pojednávani boli vypočutí prítomní odporcovia v 15. a 26. rade. Časť odporcov písomne ospravedlnila svoju neúčasť pre vysoký vek, zlý zdravotný stav, resp. poukázali na svoje písomné vyjadrenie k návrhu. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Okresný súd 14. júla 1992 stanovil termín pojednávania na 12. august 1992. Na tomto pojednávani boli vypočutí prítomní odporcovia v 7. a 9. rade. Okresný súd rozsudkom zrušil podielové spoluvlastníctvo, nehnuteľnosti prikázal v celosti sťažovateľovi, ktorému uložil povinnosť vyplatiť odstupujúcich spoluvlastníkov. Voči odporcom v 14., 16., 17., 18., 19., 20. a 22. rade konanie zastavil.

Rozsudok napadol 18. augusta 1992 odvolaním odporca J. G., ktorého 3. novembra 1992 okresný súd vyzval na zaplatenie súdneho poplatku (podľa oznámenia pošty z 9. novembra 1992 „*adresát neprevzal zásielku*“).

Okresný súd 24. novembra 1992 predložil právnej zástupkyňi sťažovateľa odvolanie na vyjadrenie.

Okresný súd 14. januára 1993 predložil súdny spis krajskému súdu.

Krajský súd 15. januára 1993 stanovil termín pojednávania na 28. január 1993.

Právna zástupkyňa sťažovateľa 4. februára 1993 oznámila krajskému súdu, že odporcom v odvolaní označená parcela „*nie je predmetom sporu*“.

Na pojednávani konanom 28. januára 1993 bol vypočutý prítomný odporca v 7. rade (ktorý podal odvolanie). Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom doplnenia dokazovania.

Okresnému súdu bolo 21. mája 1993 doručené uznesenie krajského súdu č. k. 14 Co 142/93-91, ktorým bol rozsudok okresného súdu č. k. 18 C 621/91-69 z 12. augusta 1992 zrušený vo výroku o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a vo výroku o trovách konania. Dôvodom rozhodnutia krajského súdu bola najmä skutočnosť, že: „*Prvostupňový súd nezistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav a dopustil sa aj procesných pochybení, keď si nevyriešil najmä okruh pasívne legitimovaných účastníkov.*“

Okresný súd 23. augusta 1993 oznámil právnej zástupkyňi sťažovateľa úmrtie dvoch odporcov a uložil jej upraviť návrh podľa výsledku dedičských konaní (požadované bolo predložené súdu 23. mája 1994).

Okresný súd 13. júna 1994 nariadil znalecké dokazovanie znalcom Ing. J. M. zo Ž., ktorému uložil „*zidentifikovať predmet sporu*“, posúdiť možnosť reálnej deľby a vyhotoviť geometrický plán v lehote 30 dní. Uznesenie bolo zaslané znalcovi 16. marca 1995.

Sťažovateľ 29. júna 1994 zložil zálohu na znalecké dokazovanie.

Okresný súd 16. marca 1995 požiadal sťažovateľa o oznámenie, či trvá na návrhu a odporkyne v 13. rade ustanovil opatrovníčku. Sťažovateľ 22. marca 1995 oznámil, že naďalej trvá na svojom návrhu.

Okresný súd 23. januára 1996 a 31. mája 1996 urgoval predloženie znaleckého posudku.

Znalecký posudok bol 4. novembra 1996 predložený okresnému súdu a doručený účastníkom 14., resp. 15. januára 1997.

Okresný súd 17. februára 1998 stanovil termín pojednávania na 27. február 1998. Na tomto pojednávaní právna zástupkyňa sťažovateľa vzala návrh voči odporcom v 11. až 13., 22., 24. a 25. rade späť a oznámila úmrtie odporcov E. M. a P. G. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

Okresný súd 10. novembra 1998 vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby predložila písomne späťvzatie návrhu prednesené na pojednávaní 27. februára 1998 (pre jeho nejasnosť). Požadované bolo predložené 23. novembra 1998 spolu s upraveným petitom návrhu.

Návrh z 23. novembra 1998 bol 25. novembra 1998 zaslaný odporcom v 6. až 10. a 26. rade na vyjadrenie. Okresný súd súčasne vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa o podanie informácie týkajúcej sa účastníkov konania na strane odporcov.

Okresný súd 2. decembra 1998 požiadal Katastrálny úrad v Ž. o predloženie výpisu z pozemkovej knihy.

Sťažovateľ 3. decembra 1998 rozšíril okruh odporcov.

Predmetná vec bola 1. septembra 1999 pridelená do senátu JUDr. J. R.

Právna zástupkyňa sťažovateľa 8. apríla 2002 oznámila okresnému súdu úmrtie odporkyne v 29. rade (H. G.).

Predmetná vec bola 2. marca 2006 pridelená sudcovi JUDr. J. M.

Predmetná vec bola 1. júna 2006 pridelená sudkyňi Mgr. K. B.

Okresný súd 10. augusta 2006 vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby oznámila či sťažovateľ trvá na návrhu. Kladná odpoveď bola doručená 16. augusta 2006.

Okresný súd 9. októbra 2006 vyzval odporcov, aby sa v lehote 7 dní vyjadrili, či súhlasia s čiastočným späťvzatím návrhu z 23. novembra 1998. Súčasne vyzval sťažovateľa na predloženie geometrického plánu z 1. augusta 2001 (geometrický plán bol predložený 16. októbra 2006).

Na výzvu okresného súdu 16. októbra 2006 odpovedali odporcovia J. G., M. G. a 17. októbra 2006 odporca A. K.

III.

1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň ... zakázať pokračovať v porušovaní základných práv...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 621/91 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2

ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...)“, resp. práva na prejednanie vecí v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola (...) v primeranej lehote prejednaná (...) súdom (...), ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...)“.

2. Podpredseda okresného súdu sa k predmetu veci nevyjadril a podaním z 19. decembra 2006 predložil „stanovisko zákonnej sudkyne, prehľad úkonov vo veci a spis 18 C 621/91“. Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení z 12. decembra 2006 mimo iného uviedla: *«Na objasnenie situácie uvádzam, že do funkcie sudkyne som bola zvolená dňa 27. 10. 2000 a bola som pridelená na Okresný súd v Žiline. Na tomto súde bola v tom čase kritická situácia, čo do počtu nerozhodnutých vecí a nedostatočného personálneho a materiálneho vybavenia. Prevzala som agendu C – 239 vecí z rokov 1990 až 1998, 144 vecí z roku 1999, agendu E – 148 vecí z rokov 1990 až 1996. Išlo o spisy, ktoré boli pridelo'ované postupne viacerým sudcom, ktorí v nich nekonali, alebo konali iba sporadicky. Po začatí vykonávania funkcie sudcu som sa zamerala najmä na tieto staršie veci. Vzhľadom na ich zložitost' a potrebu vynaloženia dlhšieho času ich štúdia som nedosahovala „tabuľkové hodnoty stanovené MS SR pre sudcov“, za čo som bola aj MS SR postihovaná. Týmto spôsobom bol vlastne vytváraný nátlak, aby som dosahovala tabuľkové hodnoty, čím som nútená konať najmä v novších veciach a nemám dostatok času na študovanie starších vecí.*

Okrem toho, v roku 2000 bolo na OS v Žiline prijaté opatrenie, podľa ktorého sa všetky nové civilné veci zapisovali do reg. Nc a do reg. C sa zapisovali veci, ktoré neznesli odklad (o osobnom stave, predbežné opatrenia a pod.). Od roku 2001 sa popri bežnom nápade začali prevádzdať všetky tieto veci z reg. Nc do reg. C, čím sa zvýšil celkový nápad a malo to aj vplyv na skladbu vecí, ktoré boli pridelo'ované.»

3. Sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne k vyjadreniu okresného súdu v podaní z 5. januára 2007 uviedol: *„K vyjadreniu Okresného súdu v Žiline uvádzam, že z chronológie úkonov vykonaných vo veci vedenej na Okresnom súde v Žiline 18 C 621/91 vyplýva, že od 02. 12. 1998 do 08. 08. 2006 Okresný súd nevykonal po dobu*

skoro 8 rokov žiadne úkony pričom úkon z 08. 08. 2006 nie je možné považovať za úkon pretože išlo len o výzvu na navrhovateľa či trvá na návrhu.

Od posledného pojednávania od 27. 02. 1998 do dnešného dňa Okresný súd v Žiline vo veci meritórne nekonal.“

4. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Judikatúra ESLP a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup okresného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

4.1 Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že občianskoprávne konanie (vo veci návrhu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva) síce začalo 28. januára 1991, teda pred viac ako 16 rokmi, a ku dnešnému dňu nie je právoplatne rozhodnuté, ústavný súd je však oprávnený posudzovať vec len v období po 15. februári 1993 (pozri prvý odsek II. časti nálezu).

Obdobie, ktoré v dôsledku toho bude ústavný súd brať do úvahy, prekročilo teda 14 rokov. K tomu však ústavný súd považuje za potrebné upresniť, že aj keď nie je v zásade oprávnený skúmať a rozhodnúť o porušení základných práv pred 15. februárom 1993, neznamená to, že pri celkovom hodnotení, či za obdobie, ktoré od 15. februára 1993

uplynulo, došlo alebo nedošlo k porušeniu sťažovateľom označených základných práv, nemôže zohľadniť aj stav konania k uvedenému dátumu (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00).

4.2 Ústavný súd konštatuje, že uvedená dĺžka posudzovaného konania bola síce čiastočne ovplyvnená zložitou občianskoprávnym sporu vedeného v konaní pred okresným súdom (vzhľadom na predmet sporu, zmeny účastníkov konania a znalecké dokazovanie), no táto faktická zložitnosť nebola hlavnou príčinou doterajšej dĺžky konania, ktorého trvanie bolo spôsobené najmä postupom okresného súdu v období po vrátení veci z krajského súdu.

4.3 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

4.4 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom toto konanie posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane akcentovania významu predmetného konania pre jeho účastníkov.

Podľa názoru ústavného súdu občianske súdne konanie, ktoré trvá tak dlho, ako je to v danej veci, možno už len na základe jeho posúdenia v globále považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy a najmä čl. 6 ods. 1 dohovoru. Takáto zdĺhavosť konania totiž v princípe predlžuje stav právnej neistoty dotknutých osôb do takej miery, že sa ich právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate (napr. I. ÚS 66/03).

Na základe posúdenia postupu okresného súdu vyplývajúceho zo súdneho spisu sp. zn. 18 C 621/91 ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol:

- od 23. augusta 1993 (výzva sťažovateľovi) do 13. júna 1994 (nariadenie znaleckého dokazovania), t. j. viac ako deväť mesiacov,

- od 13. júna 1994 do 16. marca 1995 (zaslanie uznesenia znalcomi, výzva sťažovateľovi, ustanovenie opatrovníčky), t. j. viac ako deväť mesiacov,
- od 22. marca 1995 (odpoveď sťažovateľa) do 4. novembra 1996 (predloženie znaleckého posudku okresnému súdu), t. j. viac ako 19 mesiacov,
- od 15. januára 1997 (doručovanie znaleckého posudku) do 17. februára 1998 (stanovenie termínu pojednávania), t. j. viac ako 13 mesiacov,
- od 27. februára 1998 (pojednávanie) do 25. novembra 1998 (zaslanie návrhu odporcom), t. j. viac ako osem mesiacov,
- od 2. decembra 1998 (výzva katastrálnemu úradu) do 10. augusta 2006 (výzva právnej zástupkyňi sťažovateľa), t. j. viac ako sedem rokov a osem mesiacov,

t. j. spolu viac ako 142 mesiacov (viac ako 11 rokov) bez akýchkoľvek zákonných dôvodov nečinný, resp. nevykonal vo veci žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ počas súdneho konania nachádza. Vzhľadom na uvedenú dlhodobú nečinnosť okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom konaní došlo k prieťahom, ktoré neboli v rozhodujúcej miere spôsobené zložitou vecou ani správaním účastníkov konania, ale najmä postupom okresného súdu. Obranu okresného súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mali ako objektívne príčiny spôsobiť tieto prieťahy, nemožno akceptovať. Personálne problémy a vysoká zaťaženosť sudcov nemôžu byť na ťarchu účastníka konania a nemajú povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (pozri napr. I. ÚS 156/02).

4.5 Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

5. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci vedenej pod sp. zn. 18 C 621/91 bez zbytočných prieťahov.

6. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 3 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

6.1 Sťažovateľ žiadal z dôvodu neúnosnosti dĺžky konania na jeho právnu istotu priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk.

6.2 Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia označených základných práv nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa (pozri body 4.1 až 4.5 tejto časti), ako aj s prihliadnutím na celkovú dĺžku doterajšieho konania považuje za primerané v sume 200 000 Sk.

6.3 Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

7. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou. Advokátka vykonala tri úkony právnych služieb (z toho dva úkony v roku 2006), a to prevzatie a prípravu zastupovania, písomné podanie (sťažnosť) z 10. septembra 2006

a vyjadrenie z 5. januára 2007. Podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) prislúcha ako základná tarifa podľa ustanovení § 11 ods. 2 vyhlášky 1/6 z výpočtového základu (§ 1 ods. 3 vyhlášky, t. j. zo sumy 16 381 Sk, resp. zo sumy 17 822 Sk), čo predstavuje odmenu za jeden úkon 2 730 Sk, resp. 2 970 Sk a spolu s režijným paušálom 164 Sk, resp. 178 Sk sumu 2 894 Sk, resp. sumu 3 148 Sk za jeden úkon právnych služieb. Náhrada trov konania za tri úkony právnych služieb v danom prípade predstavuje spolu sumu 8 936 Sk. Keďže právna zástupkyňa sťažovateľa je platcom DPH, zvyšuje sa predmetná suma o 19 %, t. j. o 1 698 Sk. Náhrada trov konania predstavuje teda celkovú sumu 10 634 Sk.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 4.

8. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2007